

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну мову

Верховна Рада України,

грунтуючись на [Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року](#) та схваленому Всеукраїнським референдумом 1 грудня 1991 року [Акті проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року](#), якими була відновлена незалежна національна державність України;

керуючись [Конституцією України](#), яка визначає українську мову як єдину державну мову в Україні та покладає на державу обов'язок забезпечувати всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України;

діючи відповідно до [Рішення Конституційного Суду України N 10-рп/1999 від 14 грудня 1999 року](#), яким встановлено, що "українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування (мова актів, роботи, діловодства, документації тощо), а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом";

виходячи з Концепції державної мовної політики, яка затверджена [Указом Президента України N 161/2010 від 15 лютого 2010 року](#) і визначає стратегічні пріоритети в подоланні викликаних багатовіковою асиміляційною політикою колонізаторів та окупантів деформацій національного мовно-культурного і мовно-інформаційного простору, та відповідно до якої повноцінне функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території держави є гарантією збереження ідентичності української нації та зміцнення державної єдності України;

враховуючи, що українська мова є визначальним чинником і головною ознакою ідентичності української нації, яка історично сформувалась і протягом багатьох століть безперервно проживає на власній етнічній території, становить питому більшість населення країни, дала офіційну назву державі і є базовим системотвірним складником української громадянської нації;

прагнучи до посилення державотворчих і консолідуючих функцій української мови, підвищення її ролі у забезпеченні територіальної цілісності України та її національної безпеки;

маючи на меті створення належних умов для забезпечення і захисту мовних прав і потреб українців;

а також беручи до уваги Висновок Венеційської Комісії, відповідно до якого "за особливих умов, що склалися в Україні", збалансована політика у мовній сфері "вимагає належних гарантій для збереження державної мови як інструмента єднання суспільства" та її Рекомендацію "українському законодавчому органу - віднайти істотно прийнятніші способи підтвердження верховенства української мови як єдиної

державної мови та вжити додаткових заходів для зміцнення її ролі в українському суспільстві" (CDL-AD(2011)047, пара. 41 - 42);

ухвалює цей Закон.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Стаття 1. Українська мова - єдина державна мова в Україні

1. Єдиною державною (офіційною) мовою в Україні є українська мова.
2. Статус української мови як єдиної державної мови не може бути підставою для заперечення мовних прав і потреб осіб, що належать до національних меншин.
3. Джерелом статусу української мови як єдиної державної є державотворче самовизначення української нації.
4. Державний статус української мови є невід'ємним елементом конституційного ладу України як унітарної держави.
5. Статус української мови як єдиної державної мови в Україні визначається виключно [Конституцією України](#).
6. Порядок функціонування і застосування української мови визначається виключно Законом і не може бути предметом регулювання підзаконними актами органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим чи органів місцевого самоврядування.
7. Спроби запровадження в Україні офіційної багатомовності всупереч [Конституції України](#) і встановленій конституційній процедурі є діями, що провокують мовний розкол країни, міжетнічне протистояння та ворожнечу і є такими, що спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу.
8. Публічне приниження чи зневажання української мови є протиправним діянням, тотожним порушенню над державними символами України, і карається відповідно до Закону.
9. Створення перешкод та обмежень у користуванні українською мовою, навмисне спотворення української мови в офіційних документах і текстах, застосування української мови з порушенням стандартів української мови, мають наслідком відповідальність, встановлену Законом.